

politični boj in narodna nasprotstva ostriti, kakor imajo to navado nekateri sodniki v okrožju višjega deželnega nadsodišča graškega. V dokaz temu naj služi moja dne 19. julija t. l. na tedanjega vodjo pravosodnega ministerstva žalibog brez uspeha stavljena interpelacija, v kateri sem vprašal, je-li pravosodno ministerstvo voljno, odkazati sodnemu adjunkt dr. Wokaunu drugo bivališče, v katerem ne bode od njega tako sovražnim Slovincem govoril pravice.

Od tedaj pa se je sledeče zgodilo: C. kr. adjunkt dr. Wokaun — ud vseh nam sovražnih društev ter odseka za znano bismarkovanje — je pouzročil ustanovitve novega bojnega društva proti Slovincem, ki smo v veliki večini v okrožju celjskega okrožnega sodišča. To društvo je izdalo — prim. »Tagespošto« št. 319 od 18. novembra 1895 — oklic na »Alldeutschland«, v katerem vabi k boju proti najljutejšim sovragom — Slovincem, proti slovenskemu stvoru (slovenski gimnaziji), da se mesto Celje reši pred slovensko nevarnostjo in silo in s tem ohrani most do Adrije, ki je vedno bilo in mora ostati nemško morje. Pri osnovnem zborovanju je pobijal dr. Wokaun z vso strastjo kulturna prizadevanja Slovencev, trdil je, da smo okrajni zastop vsled nekega čudnega tolmačenja postav pri upravnem sodišču, torej tako rekoč nepostavno dobili v roke, in imenoval slovensko gimnazijo agitacijsko središče, duhovnike pa agitatorje in prenapetneže.

Samo ob sebi je umljivo, da mora tako prenapeto vedenje c. kr. sodnega adjunkta pouzročiti največje nezaupanje v nepristranost sodniškega stanu. V boljše pojasnilo se to-le: Odvetnik in deželni poslanec v Celju, gosp. dr. Dečko, je bil v »Deutsche Wacht« psovan kot dr. Zguba. Tožil je odgovornega urednika zaradi prestopka po § 496. kaz. zak. C. kr. okrajno sodišče v Celju pa je našlo v tej besedi »pregrešek, ki se mora strogo kaznovati in ki spada pred porotnike«, in se je proglasilo za nepristojno. Ta sklep pa je c. kr. okrajno sodišče razveljavilo in okrajnemu sodišču naročilo, da mora soditi, ker je brez dvoma razžaljivi priimek »dr. Zguba«, če se ne navede nobeno dejstvo, psovanje.

C. kr. okrajno sodišče je torej moralo soditi, pa sedaj naenkrat ni več našlo nič kaznjivega na tej besedi. Privatni tožitelj se je pritožil pri c. kr. okrožnem sodišču. Pri prizivni obravnavi pa je spoznalo to sodišče, ki je nekaj časa poprej izreklo, da je c. kr. sodišče pristojno, nasprotno, da c. kr. okr. sodišče ni bilo pristojno. Urednik je bil oproščen. V apelnem senatu so bili gospodje: Reitter, Balogh, Schäftlein in Wokaun. V očigled takih dogodkov stavijo podpisanci vprašanje: Jeli pravosodni minister voljen:

1. svojo pozornost obrniti na take za Slovence neznosne razmere pri okrožnem sodišču celjskem; 2. omogočiti, da se potrebno zaupanje v popolno nepristranost sodniškega stanu zopet vrne pri Slovincih, ker je sedaj po opisanih dogodkih zelo omajano. — Dunaj, dne 27. novembra 1895.

Cerkvene zadeve.

Nova maša na Zavrču.

Vsaka nova maša je znamenita slovesnost. Nova sv. maša na Zavrču, letos na praznik brezmadežnega spočetja Device Marije je pa posebno znamenita; kajti pel jo je polubrat završkega vlč. gospoda dekana, častiti pater Maksimilijan Zaplata, ki si je kot učitelj slovenske mladine v petnajstih letih bil stekel lepe zasluge za naše ljudstvo.

Častiti pater Maksimilijan Zaplata se je narodil l. 1855. pri Sv. Križu na Murskem polju in dobil pri sv. krstu ime Alojzij. Dopršivši šest latinskih šol in zrelostni izpit na učiteljsku v Mariboru, moral je k vojakom; in kot vojak 47. pešpolka se je udeležil okupacije v Bosni. Ko je nato še eno leto služil cesarja in postal četnik, prišel je za učitelja v Zagorje, kjer je bival blizu 9 let. Od tod je prišel l. 1888. na Planino za nadučitelja, kjer je bil do vseh svetnikov 1892.

Gospod Alojzij Zaplata je bil izvrsten učitelj, kar so tudi višji morali priznati, dasi se je povsod kazal neustrašenega Slovence. V šoli ni samo posvetnih predmetov umljivo prednašal, ampak, ako gospoda kateketa ravno ni bilo v šolo, učil je otroke tudi katekizem. In šolarjev ni samo učil lepega krščanskega življenja, bil jim je tudi vzgled, zlasti v cerkvi. Vsled tega je bil odkritosrčen prijatelj duhovščine, in večkrat se je izrazil, da mu je žal, da ni duhovnik.

L. 1892. je kot nadučitelj planinski veliko občeval s št.-viškim župnikom, č. g. Ant. Ribarjem. O vseh svetnikih istega leta dá slovo lepi službi ter vstopi v samostan čč. oo. kapucinov v Švanbergu, kjer ostane kot novinec eno leto. Pred dvema letoma ga pošljejo predstojniki v Celovec, da ondi študira bogoslovje. In letos dne 26. nov. so ga posvetili celovski knezoškof v mašnika, dne 8. dec. pa se je P. Maksimilijanu izpolnila najsrčnejša želja: pred oltarjem Gospodovim je prvič zapel glorio in opravil najsvetejšo daritev v župni cerkvi na Zavrču.

Na predvečer so novomašniku bivši tovariši, gg. učitelji Vobič, Cizelj, Lesjak in Pristernik, napravili podoknico, v nedeljo pa so krasno peli pri svitancah, ob 10. uri pa pri novi sv. maši. Pridigoval je novomašniku č. g. Fr. Kolarič, naš rojak in župnik v Porečah na Koroškem. Ganljivo in navdušeno je govoril o častiljivosti in težavah duhovniškega stanu. Videlo se je, da sta si z novomašnikom srčna prijatelja že izza mladih let. — Č. P. Maksimilijanu želijo vsi njegovi prijatelji in njegovi bivši učenci vso obilnost milostij božjih. Bog mu daj učakati zlate sv. maše! K.

Mili darovi za družbo vednega česčenja.

Ljutomer 10 gld., Rogatec 6 gld. 42 kr., Sv. Hema 13 gld. 60 kr., Rajhenburg 10 gld., Sv. Peter pri Mariboru 18 gld., Sv. Ilj pri Gradiču 10 gld. 92 kr., Pišcece 15 gld., Kozje 8 gld., Podsreda 7 gld. 08 kr., Podčetrtek 7 gld. 95 kr., Sv. Frančišek v Stražah 5 gld., Središče 6 gld. 40 kr., dobrotnice na Ptuj 20 gld.

Gospodarske stvari.

Beseda o sadjereji in lovski postavi.

Skrajni čas je došel, da treba sadjereju okovariti svoje ljubljence, mlado sadno drevje, pred zimskim sovražnikom. Pač mu je dosti dela, predno vse varno zavije s slamo ali trnjem ali obda s koljem. Zadnje je sicer najbolj trpežno, ali ima za drevje tudi svojo napako. Koliko mladih korenin se s tem rani, marsikrat tako hudo, da se drevo posuši vsled tega!

Toda težava na eni, škoda na drugi strani. Kako priti temu v okom? Nič drugače, kakor da se lotimo sovražnika od spredaj s tem, da si priborimo pravico, svojo lastnino braniti pred vsemi sovražniki. To pa je mogoče le takrat, kadar dobimo postavo, katera bode nad strakami in čuvala pravice vseh enakomerno. Zadača jej mora biti pravi napredek gospodarstva, torej tudi sadjereje.